गोपतेःसूर्यस्यप्रतिष्ठेतिसंबंधः ॥ १ ॥ एतदेवाह पश्चादहइति अङ्गःपश्चाद्भागे गाःरश्मीन्विसर्जयति अतएवपश्चिमाअंतिमेत्यर्थः ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ पश्चात्कृताःविमुखीकृताः संयताःसन्नद्धाःसंतः ॥ ५ ॥ ॥ ६ ॥ अर्धंआयुषोहर्तुंनिद्रयाव्ययीकर्तुमित्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ मंदरंसमुद्रेमग्नं एतेनहिमवन्मूलस्यसमुद्रजलस्यचाप्रमेयत्वमुक्तं ॥ ९ ॥ कांचनमयानिअंबुरुहाणियत्रतस्यउदधेःसमुद्रतुल्यस्यसरसः ॥ १० ॥ ११ ॥ सुवर्णशिरसोमुनेः हरिरोम्णःअपलितस्यनित्यतरुणस्येत्यर्थः ॥ १२ ॥ हरिमेधसोमुनेःकुमारी तिष्ठतिष्ठेतिसूर्यस्यशासनात् ॥ १३ ॥ अत्रवायुरिति वाय्वादयोत्रदुःखदंशीतोष्णस्पर्शंविमुंचंति सदासुखसंस्पर्शाएवेत्यर्थः ॥ १४ ॥ अतःप्रभृतीति मेरुंप्रदक्षिणीकुर्वन्सूर्यःसर्वदातिर्यग्गतिरेवसन्लोकदृष्ट्याउपर्यधश्चगच्छतीत्येवभाति अतःपरंलोकदृष्ट्यभावात्तिर्यगेवावर्त्ततइत्यर्थः आदित्यमंडलं

सुपर्णउवाच इयंदिग्दयिताराज्ञोवरुणस्यतुगोपतेः ॥ सदासलिलराजस्यप्रतिष्ठाचादिरेवच ॥ १ ॥ अत्रपश्चादहःसूर्योविसर्जयतिगाःस्वयं ॥ पश्चिमेत्यभिविख्यातादिगियंद्विजसत्तम ॥ २ ॥ यादसामत्रराज्येनसलिलस्यचगुप्तये ॥ कश्यपोभगवान्देवोवरुणंस्माभ्यषेचयत् ॥ ३ ॥ अत्रपीत्वासमस्तान्वैवरुणस्यरसांस्तुषट् ॥ जायतेतरुणःसोमःशुक्लस्यादौतमिस्रहा ॥ ४ ॥ अत्रपश्चात्कृतादैत्यावायुनासंयतास्तदा ॥ निःश्वसंतोमहावातैरर्दिताःसुषुपुर्द्विज ॥ ५ ॥ अत्रसूर्यंप्रणयिनंप्रतिगृह्णातिपर्वतः ॥ अस्तोनामयतःसंध्यापश्चिमाप्रतिसर्पति ॥ ६ ॥ अतोरात्रिश्चनिद्राचनिर्गतादिवसक्षये ॥ जायतेजीवलोकस्यहर्तुमर्धमिवायुषः ॥ ७ ॥ अत्रदेवींदितिंसुप्तामात्मप्रसवधारिणीं ॥ विगर्भामकरोच्छक्रोयत्रजातोमरुद्गणः ॥ ८ ॥ अत्रमूलंहिमवतोमंदरंयातिशाश्वतं ॥ अपिवर्षसहस्रेणनचास्यांतोधिगम्यते ॥ ९ ॥ अत्रकांचनशैलस्यकांचनांबुरुहस्यच ॥ उदधेस्तीरमासाद्यसुरभिःक्षरतेपयः ॥ १० ॥ अत्रमध्येसमुद्रस्यकबंधःप्रतिदृश्यते ॥ स्वर्भानोःसूर्यकल्पस्यसोमसूर्यौजिघांसतः ॥ ११ ॥ सुवर्णशिरसोप्यत्रहरिरोम्णःप्रगायतः ॥ अदृश्यस्याप्रमेयस्यश्रूयतेविपुलोध्वनिः ॥ १२ ॥ अत्रध्वजवतीनामकुमारीहरिमेधसः ॥ आकाशेतिष्ठतिष्ठेतितस्थौसूर्यस्यशासनात् ॥ १३ ॥ अत्रवायुस्तथावह्निरापःखंचापिगालव ॥ आह्निकंचैवनैशंचदुःखंस्पर्शंविमुंचति ॥ १४ ॥ अतःप्रभृतिसूर्यस्यतिर्यगावर्त्ततेगतिः ॥ अत्रज्योतींषिसर्वाणिविशंत्यादित्यमंडलं ॥ १५ ॥ अष्टाविंशतिरात्रंचचंक्रम्यसहभानुना ॥ निष्पतंतिपुनःसूर्यात्सोमसंयोगयोगतः ॥ १६ ॥ अत्रनित्यंस्रवंतीनांप्रभवःसागरोदयः ॥ अत्रलोकत्रयस्यापस्तिष्ठंतिवरुणालये ॥ १७ ॥

कर्तृज्योतींष्यग्न्यादीन्विशति आदित्योवाअस्तंयन्नग्निमनुप्रविशतीतिश्रुतेः नक्षत्रादीन्यपिअग्न्मयत्वादप्रकाशानिआदित्यप्रभयैवभासंतेरात्रौ दिवातुतयैवतिरोभवंतीतिप्रसिद्धिः ॥ १५ ॥ अष्टेति अष्टाविंशतिमेदिनेएकैकंनक्षत्रंभानुनाचंद्रेणसहसंक्रम्यएकोनत्रिंश्यांरात्रौनिष्पततिबहिर्निर्गच्छतिचंद्रादेव पुनस्तद्वत्सोमसंयोगसदृशेनयोगेनसंबंधेनसूर्येणसहापिसंक्रम्यकालेनिष्पतंतीत्यर्थः एवंचंद्रवत्सर्वेषामपिनक्षत्राणांसर्वपहयोगस्तुल्यः ॥ १६ ॥ स्रवंतीनांनदीनां सागरस्यउदयःपूर्त्तिर्येनतादृशःप्रभवः ॥ १७ ॥

Digitized by Google